

Uusiin maailmoihin

UUSIIN MAAILMOIHIN

Uusiin maailmoihin
UUSIIN
MAAILMOIHIN
AIKUISKOULUTUS

OPINTO-OPAS 2008 - 2009

Lahden ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan laitos

Sosiaali- ja terveysalan erikoistumisopinnot
Kuntoutuksen erikoistumisopinnot
30 op

Uusiin maailmoihin
UUSIIN MAAILMOIHIN
MAAILMOIHIN
Uusiin maailmoihin



Sinun maailmasi?

Lahden ammattikorkeakoulu

Kuntoutuksen erikoistumisopinnot

Erikoistumisopinnot on tarkoitettu sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille, jotka haluavat syventää kuntoutuksen moniammatillista ja monitoimijaista työorientaatiota, sekä kehittää omaa osaamistaan eri-ikäisten ja erilaisten asiakkaiden sekä heidän perheidensä kuntoutumisen tukemisessa.

Väestö ikääntyy, asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn moninaiset ongelmat lisääntyvät ja kuntoutuksen toimintaympäristö muuttuu. Työelämässä vaaditaan jatkuvasti kehittyvää asiantuntijuutta sekä valmiuksia moniammatilliseen yhteistyöhön.

Erikoistumisopinnoilla pyritään vastaamaan näihin kuntoutuksen uusiin haasteisiin. Opintojen päätavoitteena on moniammatillisen ja kokonaisvaltaisen työtteen kehittyminen kuntoutuksessa.

Tavoitteena on:

- Saada valmiuksia työskennellä asiakaskeskeisesti kuntoutuksen moniammatillisissa verkostoissa
- Tiedostaa kuntoutuksen tulevaisuuden kehittämishaasteita ja vahvistaa kehittämisosaamista
- Saada valmiuksia kuntoutuksen vaikuttavuuden arviointiin yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasolla

Opiskelun luonne

Opinnot toteutetaan monimuoto-opiskeluna hyödyntäen erilaisia oppimisympäristöjä ja tiivistä yhteistyötä työelämän kanssa. Opiskelussa hyödynnetään teoreettisen tiedon lisäksi moniammatillisen opiskelijaryhmän kokemuksia.

Tavoitteena on, että opiskelija soveltaa oppimaansa oman työnsä ja työyhteisönsä kehittämisessä.

Opinnoista noin neljännes on lähiopetusta ja ne järjestetään pääsääntöisesti perjantaina ja lauantaina yhdestä kahteen kertaan kuukaudessa. Opinnoissa hyödynnetään Moodle-verkkoalustaa. Erikoistumisopinnot etenevät prosessimaisesti siten, että teoriaopinnot, erilaiset työelämäkokemukset ja niiden reflektointi ruokkivat uutta tietoa ja kokemusten käsitteellistämistä.

Kuhunkin opintojaksoon sisältyy sekä lähiopetusta että itsenäisesti työstettäviä etätehtäviä.

Oppimisprosessin eteneminen edellyttää aktiivista osallistumista lähiopetusjaksoihin sekä etätehtävien ajanmukaista suorittamista. Opinnot arvioidaan asteikolla hyväksyty/täydennettävä. Todistuksen saaminen edellyttää kaikkien opintojaksojen hyväksytyä suorittamista.

HYVÄ TIETÄÄ

Olet opiskelijana:

Lahden ammattikorkeakoulu
 Sosiaali- ja terveysalan laitos
 Hoitajankatu 3
 15850 LAHTI
 puh. (03) 828 19 (vaihe)

sähköposti etunimi.sukunimi@lamk.fi

Ryhmäsi tunnus on:

08KUN08

Ryhmäsi tutor:

Liisa Suhonen, lehtori
 puh. 050 384 3904

Opintotoimisto:

Outi Kylliäinen, opintosihtööri
 puh. (03) 828 2744

Koulutus alkaa:

11.9.2008

Koulutus päättyy:

30.5.2009

Yleistä aikuiskoulutuksesta

Sosiaali- ja terveysalan laitoksella aikuiskoulutus pohjautuu vahvasti aikuispedagogiikkaan, jossa pääpainona on auttaa aikuisia oppimaan opetusjärjestelyiltään ja pedagogisilta ratkaisuiltaan mielekkäällä tavalla. Koulutus on suunniteltu niin, että opinnot on pääosin mahdollista suorittaa työn ohessa. Opetus toteutetaan pääsääntöisesti monimuoto-opiskeluna, jossa lähiopiskelu, itsenäinen opiskelu, työelämän harjoittelujaksot, verkko-oppiminen sekä yksilö- ja ryhmäohjaus yhdistyvät oppimisessa.

Opiskelun tavoitteena on aiemmin opitun ja koulutuksen tuottaman opetuksen integroituminen uudeksi osaamisen kokonaisuudeksi. Aikuiskoulutuksessa korostuvat oppijan jatkuva kehittyminen ja elinikäinen oppiminen. Oppijan kehittyminen korostuu opinnäytetyössä, jossa aikuisopiskelija vastaa työelämästä nousseeseen kehityshaasteeseen.

Oppijälähtöisyyden toteutuminen opintosuunnitelmassa

Aikuiskoulutuksessa hyödynnetään aikuisten elämäkokemusta ja työelämän tuntemusta ja tuetaan positiivisten oppimiskokemusten syntymistä. Opetuksessa korostuu kokemuksen ja uuden tiedon reflektointi.

Opiskelija laatii opintojen alkuvaiheessa henkilökohtaisen oppimissuunnitelman (HOPS), jonka avulla hän sovittaa osaamistaan opetussuunnitelman osaamistavoitteisiin.

Aikuisopiskelijan opiskelussa huomioidaan hänen aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Tunnistaminen ja tunnustaminen toteutuu Lahden ammattikorkeakoulun käytänteiden mukaisesti. Hyväksilukemisen lähtökohtana on opintojakson tavoitteita vastaava osaaminen. Opiskelija keskustelee opettajatutorinsa kanssa mahdollisista hyväksilukemisista sekä opintojen erityyppisistä suoritustavoista. Suunnitelmasta opiskelija rakentaa kirjallisen HOPSin, jonka hän hyväksyttää opettajatutorilla. HOPSia tarkennetaan opintojen eri vaiheissa. Aiemman opitun tunnistamisesta ja tunnustamisesta hakemisesta vastaa opiskelija.

Kokonaisvaltainen opiskelun prosessi näkyy yksilöllisen ja yhteisöllisen oppimisen vuoropuheluna. Opiskelun yksilöllinen ja itseohjautuva luonne näkyy opinnoissa mm. itsenäisenä tiedonhakuna ja oppimateriaaliin tutustumisena. Yhteisöllinen luonne näkyy vuorostaan pienryhmissä tehtävien seminaaritöiden yhteisrakentamisena, esittämisenä sekä opiskelijoiden kesken vallitsevana vuorovaikutteisena keskusteluna. Vuorovaikutteisella keskustelulla rakennetaan yhteistä näkemystä mm. opittavista asioista sekä työelämä harjoittelusta esille nousseista asioista.

Verkko-opetuksella tarkoitetaan verkkoalustaista oppimisympäristöä. Opiskelijat työستävät niin yksilöllisesti kuin yhteisöllisesti opintoja myös verkko-opetuksen muodossa. Verkko-opetus toteutuu itseohjautuvasti tai ohjatusti. Opiskelija pyrkii paitsi yksilölliseen oppimiseen myös sosiaalisessa kontekstissa jaetun asiantuntijuuden hankkimiseen. Sosiaali- ja terveysalan laitoksella verkko-opetus on tärkeä osa aikuisten opiskelua. Verkko-opetus edellyttää opiskelijalta tietokonetta ja verkkoyhteyttä.

Opiskeluun kuuluu vahvasti oppijan itsearviointi. Itsearviointi perustuu humanistiseen ihmiskäsitykseen ja itseohjautuvuuden periaatteeseen: sen perimmäisenä lähtökohtana on usko ihmisen omaan kykyyn ratkaista itseään koskevia asioita. Itsearvioinnin tehtävänä on tukea yksilötasolla tapahtuvaa oppimista, toiminnan kehittämistä ja arviointia. Itsearviointi kuuluu osaksi opintoja ja sen tarkoitus on kohdistua itselle tärkeisiin osa-alueisiin. Opintojen alusta lähtien aikuisopiskelijoita tuetaan itseohjautuvuuden vahvistumiseen.

Opettajatutor

Aikuisopiskelijoiden opettajat toimivat ohjaajina ja tukijoina. Opintoja tuetaan lisäksi aktiivisella tutortoiminnalla, jolla tarkoitetaan sitä, että jokaiselle ryhmälle on nimetty 1 – 2 opettajatutoria. Opettajatutorit ovat asiantuntijoita kyseisillä koulutusaloilla ja heidän keskeinen päämääränsä on auttaa, tukea, opastaa, ohjata ja neuvoa opiskelijoita saavuttamaan opiskelulle asetetut tavoitteensa sekä ohjata oppimisen ja opiskelun prosessissa. Tutorointi on opiskelijan ja opettajan välistä yhteydenpitoa (dialogia), jossa pyrkimyksenä on vähentää oppimisesteitä, edistää oppimista ja itsenäistä oppimisprosessin hallintaa ja näin saavuttaa oppijan itseohjautuvuusvalmius.

Tutorointi organisoituu Sosiaali- ja terveysalan laitoksella sekä yksilö-, ryhmä- että vertaistutoroinnilla. Opintojen alkuvaiheessa kukin opiskelija tapaa opettajatutorinsa henkilökohtaisesti, lisäksi opettajatutorit tapaavat koko ryhmän säännöllisin väliajoin. Lähitapaamisten määrä on opintojen alkuvaiheessa suurempi ja vähenee sekä vaihtuu opintojen edetessä etäohjaukseksi.

Vertaistutorointi

Vertaistutoroinnilla tarkoitetaan kansaoppijoiden tukea, eli opiskelijaa joka on edennyt omissa opinnoissaan jo pidemmälle, jolloin hän ohjaa ja opastaa opintonsa aloittaneita opiskeluun liittyvissä asioissa.

Kansainvälisyys

Sosiaali- ja terveysalan laitoksella kansainvälisyys on näkyvä osa laitoksen toimintaa. Aikuisopiskelijan kansainvälisiä ja monikulttuurisia valmiuksia pyritään vahvistamaan opintojen aikana. Sosiaali- ja terveysalan laitoksen yhteistyö kansainvälisten korkeakoulujen kanssa näkyy mm. hanke- ja verkostoyhteistyönä, opettaja- ja opiskelijaliikkuvuutena sekä kansainvälisen ulottuvuuden tuomisena opetukseen useilla eri tavoilla. Aikuisopiskelijan kotikansainvälistymistä (IaH) lisäävät myös laitoksessa opiskelevat maahanmuuttajaopiskelijat, joiden koulutus on osa Sosiaali- ja terveysalan laitoksen kansainvälistä toimintaa.

OPINTOJEN RAKENNE

Opinnot		30 op
YLEISOPINNOT		3
08AMKEH06	Ammatillinen kehittyminen	2
08TIEDH06	Tiedonhankinta	1
AMMATILLISET OPINNOT		15
08MONI	Moniammatillisen kuntoutuksen lähtökohdat	5
	Kuntoutuksen keskeiset käsitteet ja taustateoriat Kuntoutusta määrittävät lait ja asetukset Kuntoutuksen palvelujärjestelmät Asiakkuus kuntoutuksessa Moniammatilliset yhteistyöverkostot Kuntoutuksen eettiset kysymykset	
08ASKES	Asiakaskeskeinen ja kokonaisvaltainen kuntoutusprosessi	8
	Kuntoutuminen ja sen tukeminen moniammatillisena toimintana eri toimintaympäristössä - kuntoutustarpeen arviointi - kuntoutuksen eri menetelmät Kuntoutuksen vaikuttavuuden arviointi ja dokumentointi (mm. sähköinen asiakastietojärjestelmä)	
08KUNAS	Kuntoutuksen asiantuntijuus ja sen kehittyminen	2
	Kuntoutuksen tulevaisuuden haasteet (mm. hyvinvointiteknologiat) Sisäinen ja ulkoinen yrittäjyys kuntoutustoiminnassa	
ERIKOISTUMISTYÖ		12
ERIKOISTUMISOPINNOT YHTEENSÄ		30 OP

YLEISOPINNOT 3 OP

08AMKEH06 AMMATILLINEN KEHITTYMINEN 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija orientoituu erikoistumisopintoihin sekä oman oppimisensa tiedostamiseen, suunnitteluun ja arviointiin.

- oman opiskelun suunnittelu
- jatkuvan ammatillisen kehittymisen välineet (mm. portfolio, oppimispäiväkirja)
- erilaiset oppimisympäristöt, Moodle-oppimisalusta

Suoritustapa ja arviointi

Osallistuminen lähiopiskeluun, oman opiskelun suunnittelu ja arviointi
Arviointi hyväksytty / hylätty.

Kirjallisuus

Alasilta, A. 1999. Näin kirjoitat tehokkaasti. Viestintäopas työelämän kirjoittajille. Inforviestintä Oy. Helsinki.
Niikko, A. 2001. Portfolio oppimisen avartajana. Tammi. Helsinki.
Paane-Tiainen, T. 2001. Oppijaksi aikuisena. Edita. Helsinki.
Ojala, L. 2001. Osaajana opintielämällä. Opas elinikäisen oppimisen matkalle. WSOY. Porvoo.

08TIEDH06 TIEDONHANKINTA 1 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija löytää monipuolista oman alansa tietoa eri tietolähteistä sekä käyttää teoreettista tietoa itsensä ja oman työnsä kehittämiseen.

- tiedonhaku eri tietokannoista
- lähdekritiikki

Suoritustapa ja arviointi

Osallistuminen tiedonhankinnan lähiopiskeluun sekä harjoitusten tekeminen ja tietokeskuksen tiedonhankinnan kokeen suorittaminen. Arviointi hyväksytty / hylätty.

Kirjallisuus

Halttunen, K., Hirvimäki, E., Niinikangas, L & Perttula, S. 2002. Tiedonhakijan opas Gummerus. Jyväskylä.
Heikkinen, R., Agander, A., Ijäs, E. & Laitinen, M. 1998. Tiedonhakijan teho-opas. Teknolit. Jyväskylä.

AMMATILLISET OPINNOT 15 OP

Tavoitteet

Ammatillisten opintojen tavoitteena on:

- ymmärtää moniammatillisten verkostojen merkitys ammattilaisen voimavarana ja laajentaa näkemystä kuntoutuksen eri toimijoiden yhteistyössä
- lisätä valmiuksia erilaisten kuntoutuksen työmenetelmien soveltamiseen kuntoutujan ja hänen läheisverkostonsa tukemiseksi
- tiedostaa kuntoutustoiminnan eettiset näkökulmat
- tuntee kuntoutustoiminnan toimintaympäristö ja lainsäädäntö
- tunnistaa kuntoutuksen tulevaisuuden haasteita mm. teknologioiden kehittyessä
- tunnistaa yrittäjyyden mahdollisuudet kuntoutustoiminnassa

08MONI MONIAMMATILLISEN KUNTOUTUKSEN LÄHTÖKOHDAT 5 OP

Sisältö

- Kuntoutuksen keskeiset käsitteet ja taustateoriat
- Kuntoutusta määrittävät lait ja asetukset
- Kuntoutuksen palvelujärjestelmät
- Asiakkuus kuntoutuksessa
- Moniammatilliset yhteistyöverkostot
- Kuntoutuksen eettiset kysymykset

08ASKES ASIAKASLÄHTÖINEN JA KOKONAISVALTAINEN KUNTOUTUSPROSESSI 8 OP

Sisältö

- Kuntoutuminen ja sen tukeminen moniammatillisena toimintana eri toimintaympäristöissä:
- kuntoutustarpeen arviointi
- kuntoutuksen eri menetelmät
- Kuntoutuksen vaikuttavuuden arviointi ja dokumentointi (mm. sähköinen asiakastietojärjestelmä)

08KUNAS KUNTOUTUKSEN ASiantuntijuus JA SEN KEHITTYMINEN 2 OP

Sisältö

- Kuntoutuksen tulevaisuuden haasteet (mm. hyvinvointiteknologiat)
- Sisäinen ja ulkoinen yrittäjyys kuntoutustoiminnassa

Ammatillisten opintojen tarkka sisältö ja toteutusmuodot suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa opintojen alkuvaiheessa. Opiskelijaryhmän moniammatillisuutta hyödynnetään kuntoutuksen asiantuntijuuden kehittymiseksi.

Suoritustapa

Lähiopetus, pienryhmä- ja parityöskentely, verkko-opiskelu, oppimistehtävät

Kirjallisuus mm.

- Järvikoski, A. & Härkäpää, K. 2004. Kuntoutuksen perusteet. WSOY. Helsinki.
- Kallanranta, T., Rissanen, P. & Vilkkumaa, I. 2001. Kuntoutus. Gummerus. Jyväskylä.
- Karjalainen, V. & Vilkkumaa, I. Kuntoutus kanssamme: Ihmisen toimijuuden tukeminen. Stakes. Helsinki. Uusin painos.
- Kettunen, R., Kähäri-Wiik, K., Vuori-Kemilä, A. & Ihalainen, J. 2003. Kuntoutumisen mahdollisuudet. WSOY. Helsinki.
- Suikkanen, A., Härkäpää, K., Järvikoski, A., Kallanranta, T., Piirainen, K., Repo, M. & Wikström, J. 1995. Kuntoutuksen ulottuvuudet. WSOY. Juva.
- Toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden kansainvälinen luokitus ICF. 2004. Stakes Helsinki.
- Isoherranen, K. 2005. Moniammatillinen yhteistyö, WSOY, Vantaa
- Kumar, S. 2000. Multidisciplinary approach to rehabilitation. Butterworth-Heinemann.
- Mönkkönen, K. 2007. Vuorovaikutus: dialoginen asiakastyö. Edita. Helsinki.
- Seikkula, J. & Arnkil, T. 2005 Dialoginen verkostotyö. Tammi. Helsinki.
- Kuntoutusselonteot vuosilta 1994-2002.
- Kuntoutustoimintaa määrittävät lait ja asetukset: www.finlex.fi

ERIKOISTUMISTYÖ 12 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy tutkivaan ja kehittävään työotteeseen sekä soveltaa erikoistumistyössään tarvittavia tutkimus- ja kehittämismenetelmiä. Opiskelija osaa lukea kriittisesti tutkimuksia ja hyödyntää niitä kuntoutustoiminnan kehittämiseen.

Opiskelija hyödyntää ammatillisten opintojen kautta saatuja valmiuksia, tunnistaa kuntoutuksen kehittämiskohteita ja kehittää valmiuksiaan aloittaa, toteuttaa ja arvioida moniammatillisia kuntoutuspalveluita yhteistyössä työelämän kanssa. Opiskelija osaa soveltaa osaamistaan työnsä ja työyhteisönsä kehittämisessä sekä toteuttaa erikoistumistyön moniammatillisessa oppimisympäristössä. Lisäksi hän harjaantuu kirjallisessa ja suullisessa raportoinnissa.

- erikoistumistyön suunnitelma, raportointi ja esittäminen
- seminaarityöskentely ja vertaisarviointi

Suoritustapa ja arviointi

Erikoistumistyön toteuttaminen moniammatillisissa pienryhmässä. Työprosessiin sisältyy ohjausta, itsearviointia, vertaisarviointia ja seminaareja.

Arviointi: Sanallinen sekä arviointi asteikolla tyydyttävä / hyvä / kiitettävä.

Kirjallisuus

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Tammi. Helsinki.

Jalava V. & Virtanen P. 1995. Moniammatillinen projektitoiminta, avain hyvinvointipalvelujen tulevaisuuteen. Tammerpaino Oy. Tampere.

Kettunen, S. 2003. Onnistu projektissa. WSOY. Helsinki.

Mäkisalo, M. 2003. Yhdessä onnistumme. Opas työyhteisön kehittämiseen ja hyvinvointiin. Tammer-Paino Oy. Tampere.

Silferberg P. Ideasta projektiksi –Projektivetäjän käsikirja. Saatavana

<http://www.mol.fi/esf/ennakointi/raportit/pvopas.pdf>

Vilka H. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Tammi. Helsinki.

Lahden ammattikorkeakoulu, opinnäytetyöohje. Saatavana

<http://reppu.lamk.fi/file.php/1/opinnaytetyo/opinnaytetyoohje.pdf>